

 SØRLANDET SYKEHUS		Klinikk for psykisk helse - psykiatri og avhengighetsbehandling/Pasientforløp		Generelt dokument
Substitusjonsbehandling utenom LAR - Legemiddelassistert rehabilitering SSHF				Side 1 av 2
Dokument ID: II.KPH.2.5.2-35	Tilknyttet:	Godkjent dato: 12.04.2025		Revisjon 4.01

HENSIKT

Beskrive ordningen vedr muligheten for kortvarig substitusjonsbehandling til opioidavhengige for behandling utenfor LAR-behandlingen ved Sørlandet Sykehus (LAR forskriften av 1.1.10)

Helse- og omsorgsdepartementet har åpnet for at legemidler kan rekvireres som ledd i en tidsavgrenset, klart definert og tverrfaglig nedtrappingsplan. Vilkåret for rekvireringen er at nedtrappingsplanen skal være utarbeidet i samarbeid med spesialisthelsetjenesten før substitusjonsbehandlingen startes. I SSHF er dette ansvaret delegert til lege i avdeling for rus-og avhengighetsbehandling (ARA).

OMFANG

Fastleger og somatiske- og psykiatriske avdelinger er gitt mulighet til å gi et kortvarig nedtrappingsopplegg med substitusjonsbehandling til opioidavhengige utenfor LAR-behandlingen. Det er fortrinnsvis buprenorfin i kombinasjon med nalokson (Suboxone) som anbefales gitt. Betingelsen for å kunne gi denne behandlingen er at behandlingsopplegget er utarbeidet med tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) som i SSHF er ARA.

- [2.44 Legemiddelassistert rehabilitering \(LAR-forskriften\)](#)
- [3.1.9 Nasjonal retningslinje for legemiddelassistert rehabilitering ved opioidavhengighet - PDF](#)
- [3.1.10 Nasjonal retningslinje for legemiddelassistert rehabilitering ved opioidavhengighet - søkbar](#)
web-basert med søkemuligheter i dokumentet

GRUNNLAG

Grunnlaget for å gi substitusjonsbehandling utenfor LAR er gitt i LAR retningslinjene kap 15:

- Somatiske og psykiatriske avdelinger bør vurdere substitusjonsbehandling ved opioidavhengighet for å sikre forsvarlig behandling av den tilstanden pasienten er innlagt for.
- Somatiske og psykiatriske avdelinger bør henvise til TSB for vurdering av videre behandling for pasientens opioidavhengighet.
- Substitusjonsbehandling ved opioidavhengighet i den hensikt å stabilisere og utrede pasienter utenfor LAR bør etableres i et samarbeid mellom kommunale instanser og TSB.
- Ved stabilisering utenfor LAR bør forskrivning av A- og B-preparater alltid skje i samråd med spesialisthelsetjenesten.
- Ved substitusjonsbehandling utenfor LAR bør buprenorfin, fortrinnsvis i kombinasjon med nalokson, brukes.
- Ved stabilisering bør allmennlegen lage en nedtrappingsplan av eventuell forskrevet benzodiazepin.
- Ved stabilisering før oppstart i LAR bør tiden frem til ordinær oppstart brukes til kvalitetssikring av behandlingsplaner, individuell plan og samarbeidsavtaler.
- Ved stabilisering før vurdering for LAR bør det inngås avtale om poliklinisk avvenning av eventuell annet rusmiddelbruk.

□

Utarbeidet av: Reidun Åsland og Normann Havegaard	Fagansvarlig: Arne T. Bie	Godkjent av: Ingeborg Sele Danielsen	
--	------------------------------	---	--

	Substitusjonsbehandling utenom LAR - Legemiddelassistert rehabilitering SSHF				Side: 2 Av: 2
Dokument-id: II.KPH.2.5.2-35	Utarbeidet av: Reidun Åsland og Normann Havegaard	Fagansvarlig: Arne T. Bie	Godkjent dato: 12.04.2025	Godkjent av: Ingeborg Sele Danielsen	Revisjon: 4.01

HANDLING

- Behandlende lege vurderer pasientens opiatavhengighet og evt. behov for substitusjonsbehandling utenfor LAR. Det er ikke nødvendig med henvisning til TSB (ARA).
- Legen tar kontakt med lege i ARA for evt. igangsetting av et kortvarig klart definert nedtrappingsopplegg med substitusjonsbehandling med fortrinnsvis Suboxone (maksimum 12mndr). Substitusjonsbehandling utenfor LAR dekkes ikke av ARA.
- Det anbefales at substitusjonsbehandling utenfor LAR i kommunen også har oppfølging fra kommunens helse- og sosialtjeneste og følger anbefalingene som er gitt for LAR-behandlingen.
 - Det utarbeides en klart definert tverrfaglig nedtrappingsplan sammen med ARA – varighet maks 12 mnd.
 - Det skal være daglig observert inntak av substitusjonsbehandlingen og kan kun ved god rusmestring få med ”ta-hjem” doser, jfr LAR retningslinjene kap. 9 vedlegg hentestige.
- Både behandlende lege og lege i ARA journalfører kontakten og behandlingsforløpet som er avtalt.
- Behandlende lege må også informere om forbund mot kjøring og evt. sende beskjed til Fylkesmannen vedr vurdering av førerkort.
- Behandlende lege skriver resept og må påføre resepten at det dreier seg om substitusjonsbehandling utenom LAR i henhold til utleveringsforskriften.
- Hvis pasienten ruser seg, må behandlende lege vurdere forsvarligheten ved å evt. fortsette substitusjonsbehandlingen (spesielt varsomhet ved inntak av andre opioider, benzodiazepiner og alkohol)
- Behandlende lege må kontakte lege i ARA ved behov for rådspørring og veiledning.
- Det bør vurderes behov for evt substitusjonsbehandling i LAR og evt. henvises så raskt som mulig.

Kryssreferanser

Eksterne referanser

[2.44 Legemiddelassistert rehabilitering \(LAR-forskriften\)](#)

[3.1.9 Nasjonal retningslinje for legemiddelassistert rehabilitering ved opioidavhengighet - PDF](#)

[3.1.10 Nasjonal retningslinje for legemiddelassistert rehabilitering ved opioidavhengighet - søkbar](#)